

Kommunledningskontoret

Datum:
2023-05-16

Diarienummer:

Svar på interpellation från Viviane Obaid (C) om barns rättigheter

Viviane Obaid (C) har ställt en interpellation med ett antal frågor kommunens förmåga att tillgodose barns rättigheter. Nedan svarar jag på frågorna.

Vilka åtgärder tänker styret vidta för att hantera de brister som har framkommit i efterlevnaden av barnkonventionen och barns delaktighet i beslut?

Jag och styret delar revisionens rekommendation att ett förtydligande av roller och ansvarsfördelning mellan nämnder, bolag och kommunstyrelsen behövs. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt men det är varje nämnd och bolags ansvar och skyldighet att säkerställa att lagen följs. Det kan till exempel ske genom ytterligare kompetensutveckling samt spridning av den information och stödmaterial i hur verksamheter och tjänstepersoner praktiskt kan tillvarata barn och ungas åsikter i olika frågor. Materialet finns tillgängligt på Uppsala kommuns intranät, vilket inkluderar: stöd- och vägledningmaterial samt riktlinjer och handbok i medborgardialoger (även särskilt inriktat mot dialog med barn och unga), särskilt utbildningsmaterial för exempelvis socialtjänsten, digital utbildning om barnkonventionen samt en sammanställning med exempel på olika sätt att inhämta barn och ungas åsikter utifrån olika åldersgrupper med tillhörande stödmaterial, hur aktiviteten genomförs med goda exempel internt och från andra kommuner, samt relevant information från SKR och deras rekommendationer. Verksamheter gör avvägningar om när och hur barn bör involveras i beslut som kan röra dem, utifrån forskning och rekommendationer.

Genom kommunens IOP (idéburet offentligt partnerskap) med Barnombudet i Uppsala kan verksamheter efterfråga särskilda utbildningsinsatser som stämmer överens med respektive verksamhets behov. Utbildningsinsatserna kan ske genom föreläsningar och workshops. Det kan exempelvis handla om grundutbildning inom barnrätt, stöd i framtagande av en anpassad plan för tillämpning i verksamheter samt framtagande av anpassat material för att öka barns delaktighet. Genom dessa insatser får verksamheter både kännedom om barnrätt och sina skyldigheter men också anpassat stöd i tillämpningen i den egna verksamheten.

Det ligger på varje nämnd och bolag att själva inventera och analysera vilka medarbetare som behöver utbildning inom barnkonventionen.

Kommunstyrelsen/kommunledningskontoret tillhandahåller information om dessa möjligheter samt bidrar med information från omvärldsspaning, lagförändringar med

mera. Vidare kan kommunledningskontoret hjälpa till att rekommendera och guida i det material och utbildningar som finns till hands.

Barnrättsperspektivet är tydligt uttryckt i mål och budget-dokumentet men vi kommer att analysera hur ett moment i internkontrollplanen kan utformas för att därigenom följa upp barnrättsarbetet kommunövergripande.

Rapporten *Barn och ungas hälsa i Uppsala 2021*, som kommer att följas upp vartannat år, kommer fram till att det finns tillräckligt med uppdrag som syftar till att skapa delaktighet och inflytande för barn och unga. Revisionen var också tydliga med att kommunstyrelsen, genom att systematiskt följa indikatorer i samband med bokslutsrapportering gällande exempelvis psykisk hälsa och socioekonomiska faktorer, har god kunskap och överblick över barns levnadsvillkor i Uppsala kommun.

Hur ska styret mer specifik åtgärda de brister som har framkommit i IVOs granskning?

Här får jag hänvisa till Socialnämndens svar till IVO. Där är det tydligt att nämnden tar allvarligt på de brister som IVO sett i sin tillsyn men bedömer att barnens delaktighet är större än vad som framkommer i tillsynen och att det till viss del handlar om brister i dokumentationen. Nämnden arbetar systematiskt med egengranskning för att förbättra kvalitén i handläggningen och åtgärder har vidtagits för att åtgärda eventuella brister som uppmärksammats inom området dokumentation. Alla medarbetare inom myndighetsutövning barn och unga ska genomgå Socialstyrelsens webbutbildning i handläggning och dokumentation. Inom ramen för den årliga kollegiala granskningen har 100 ärenden granskats inom flertalet områden och frågor rörande bristerna som IVO uppmärksammat har inkluderats i arbetet. Med utgångspunkt i resultaten kommer nämnden att genomföra en kompetenshöjande workshop för alla socialsekreterare och teamledare under maj 2023. Från och med augusti 2023 kommer nämnden att genomföra egengranskningar vid varje enhet vilka bland annat innefattar kontrollmoment av journaler och beslut. Utifrån detta kommer sedan individuella handlingsplaner för socialsekreterare och handlingsplaner på enhetsnivå att upprättas. Enhetschef och teamledare ska följa resultatet på individ- och enhetsnivå kontinuerligt varje månad utifrån resultaten. Områdescheferna kommer att följa upp resultaten med enhetschefer varje kvartal. Förbättringar och goda exempel kommer att lyftas på enheternas metodtider. Nämndens Barns behov i centrum-samordnare kommer även att genomföra en fördjupad utbildning i handlingsprocessen för samtliga handläggare och teamledare.

Hur ska styret säkerställa att kommunstyrelsen uppfyller sin uppsiktsplikt så att barnkonventionen får praktiskt genomslag och beaktas i Uppsala kommuns samtliga verksamheter.

Vi kommer att införa en aktivitet i internkontrollplanen för att följa upp om/hur verksamheterna beaktar barnperspektivet i alla beslut som rör barn.

Vi kommer också att fortsätta att aktivt informera om barnkonventionen, de utbildningar som finns tillgängliga och möjligheten till stöd och specifika utbildningsinsatser genom IOP:et med Barnombudet.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande